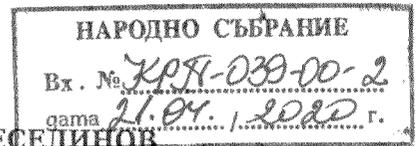

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ИСКРЕН ВЕСЕЛИНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА,
БЛАГОУСТРОЙСТВО И МЕСТНО
САМОУПРАВЛЕНИЕ КЪМ 44-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Относно: Жалби на граждани срещу изграждане на 5G и обединен законопроект за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията № 053-04-9 от 4.03.2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЕСЕЛИНОВ,

Към омбудсмана постъпват жалби от десетки граждани, които изразват недоволство от ускореното внедряване на електронните съобщителни мрежи от ново поколение, но без да са достатъчно изяснени последиците от вредното влияние върху общественото здраве на свързаните с тях електромагнитни излъчвания. Въпреки значителните технологични ползи от новите електронни услуги, гражданите настояват да им съдействам да бъдат намалени темповете за нейното внедряване, част от което е и облекченият ред за строителството на инфраструктура съгласно Обединен законопроект в частта на приетия на първо гласуване на 27. 02. 2020 г. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията, № 054-01-6, внесен от н.п. Спас Панчев. Гражданите изискват синхронно да се създаде необходимата времева рамка като съществено условие за регулативната сила на правилата в тази област, наред с други ключови области на комплексната нормативната уредба, засягаща технологичното развитие на 5G, които изостават, а именно уредбата за оценяване и предотвратяване на здравния риск от тяхното въздействие.

Обстойно се запознах с оплакванията и не се колебая да подкрепям позицията за необходимостта да се отчете приоритетът от информиране на обществото за влиянието на електромагнитните полета върху здравето на човека и околната среда. Много хора са настроени негативно срещу електромагнитните лъчения и това е с право, защото се дължи на липсата на информация. Наред с това в редица европейски държави като Белгия, Швейцария, Италия, Словения, проектите са спрени през последните месеци поради вълната на обществената загриженост от липсата на яснота за възможните вредни последици.

Ефектът върху човешкото здраве от разгръщането на мрежите от пето поколение е област, която все още предстои да бъде изследвана с оглед на стратегията на ЕС за тяхното внедряване.

Анализът е показателен, че такъв недостатък се проявява и в разглеждания законопроект. По-специално, съгласно предложението за нова т. 16 в чл. 151, ал. 1 от

ЗУТ, освен предвидените в нея характеристики за устойчивост на видовете строителни дейности, обуславящи според вносителя въвеждане на облекчен регистрационен режим без разрешение за строеж, хипотезата предвижда „спазване на здравните норми и изисквания“, но без те да са конкретизирани чрез съответните правно-технически способности в тялото на предлаганата уредба или чрез препращане към друг нормативен акт.

Изложените в хода на дискусиата по законопроекта становища в постоянните комисии, че това е Наредба № 9 от 1991 г., не се подкрепят от състоянието на уредбата. Доколкото Наредба № 9 от 14 март 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти, в сила от 03.05.1991 г. (Обн., ДВ, бр.35 от 1991г., попр. ДВ, бр.38 от 1991г., изм. бр.8 от 22 от 2002г.) е издадена от министъра на здравеопазването на основание чл. 3, ал. 3 от Закона за опазване на въздуха, водите и почвата от замърсяване, който е отменен с § 2 от заключителните разпоредби на Закона за почвите, ДВ, бр. 89 от 6 ноември 2007 г., няма данни действието на подзаконовия акт да е запазено по арг. от чл. 46 от Указ № 883 за прилагане на Закона за нормативните актове.

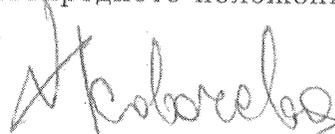
Изискването на установяване на нормативи и стандарти е съществено в контекста на реализация на конституционното право на гражданите на здравословна и благоприятна околна среда съгласно чл. 55 от Конституцията на Република България, без които то е лишено от нормативно съдържание и ефективна защита. Без да се отрича необходимостта от облекчаване на административната тежест, какъвто е основният мотив за приемане на законопроекта на първо четене, постигането ѝ не е допустимо посредством дерегулиране на приоритетните обществени отношения за опазване на здравето.

Медийни публикации по темата са показателни наред с това, че поради пандемията от COVID 19 се препятства договарянето на технологичните стандарти 5G, което обективно води до цялостно забавяне за въвеждането на мрежите от ново поколение и предоставя време за по-добра логистична подготовка, за намиране на обществено приемливо решение предвид и новите обстоятелства на икономическата среда.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЕСЕЛИНОВ,

Обръщам се към Вас на основание Закона за омбудсмана с предложение да предоставите настоящото ми становище на вниманието на народните представители, с оглед адекватно във времето провеждане на законодателния процес по посочения законопроект, а именно отлагане на разглеждането му след отпадане на ограниченията за пълноценно обществено обсъждане, произтичащи във връзка със Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с Решение на Народното събрание от 13 март 2020 г.

С уважение,

ДОЦ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

